

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE** | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

**KOMISIJA ZA VARSTVO
GORSKE NARAVE**
T +386 (0)1 43 45 683
E varstvo.narave@pzs.si
W <https://kvgn.pzs.si>

Datum: 31.1.2020

POROČILO O DELU KVG N V LETU 2019

OSNOVA PREDSTAVITEV

Komisija za varstvo gorske narave Planinske zveze Slovenije (v nadaljevanju KVG N PZS) usklajuje in pospešuje dejavnosti planinske organizacije na področju varovanja gorske narave.

IO KVG N PZS pripravlja strokovna mnenja in predloge rešitev ter jih posreduje pristojnim organom PZS.

TEMELJNE USMERITVE DELA V LETU 2019

KVG N je v letu 2019 aktivnosti usmerjala v:

- ažurno in kritično spremljanje stanja in posegov v gorsko okolje in naravo ter informiranje organov PZS ter javnosti o nedovoljenih posegih in aktivnostih;
- pripravo strokovnih stališč do načrtovanja različnih dejavnosti in prostorskih posegov v gorsko naravo in okolje nasploh;
- izobraževanje in usposabljanje strokovnega kadra;
- promocijo varstva gorske narave med planinsko in širšo javnostjo, zlasti mladino;
- konsolidacijo organiziranosti in delovanja varstva gorske narave v PZS.

Predstavitev seminarske naloge na terenu

Foto: Marija Lesjak

SESTAVA IN DEJAVNOST KVG N V LETU 2018

Na dan 31.12.2019 je imelo od skupaj 291 v PZS včlanjenih društev odsek za varstvo gorske narave 111 planinskih društev (32 %).

To je glede na perečo problematiko ogrožanja gorske narave zelo malo. Zlasti skrbi, da svojega odseka VGN nimajo številna velika društva in društva.

Preglednica: **Strokovni kadri (stanje na dan 31. 12. 2019)**

Naziv	Skupno število	Število z licenco	Število pripravnikov
varuh gorske narave	325	127	/
gorski stražar	~ 700	/	

Preglednica: **Sestava IO KVG N VGN, 31.12.2019**

Načelnik	Člani IO	Seje IO
Marijan Denša , PD Nazarje	Janez Bizjak , PD Dovje Mojstrana Sabina Francek Ivovič , OPD Koper, namestnica Danijela Jakomini , PD Skalca Hoče-Slivnica Olga Kržan , PD Brežice Franka Zega , PD Nova Gorica	4.seja (5.2.); 5.seja (16.5.); 6.seja (21.11.); 7. seja (19.12.) razširjena

V letu 2019 sta zaradi osebnih razlogov (bolezni) odstopili:

- **Ana Kreft**, PD Vrhnika (namestnica vodje), dne 20. januarja 2019
- **Kristina Veber**, PD Kamnik, dne 18. novembra 2019

Ano Kreft je kot namestnico nadomestila Sabina Francek Ivovič.

Zbor odsekov za varstvo gorske narave pri MDO

Izveden je bil 16. marca 2019 v Nazarjah (Dom kulture Nazarje).

Prisotnih je bilo 56 delegatov, od skupno 109 PD z odsekom VGN (51 %) in večje število drugih udeležencev.

Pred zborom je bilo izvedeno **licenčno izpopolnjevanje** za varuhe gorske narave (VGN), ki se ga je udeležilo 66 varuhov gorske narave. V okviru tega voden strokovni naravovarstveni pohod na Zavodice. Obravnavali smo problematiko obremenjevanja okolice naselij z odpadki. Pohoda se je udeležilo 83 udeležencev srečanja. Skupno je bilo 105 udeležencev srečanja.

Vse več nas je - zbor odsekov VGN 2019.

Foto: Sonja Modlic

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Izobraževanje in usposabljanje varuhov gorske narave (VGN) v okviru dejavnosti IO KVGN

Preglednica: Izvedena usposabljanja: 17. tečaj za VGN in licenčni tečaj 2019 za VGN

Naziv usposabljanja	Termin in lokacija	Štev. udelež.	Tehnično vodstvo	Predavatelji
Licenčni seminar za VGN	Nazarje, 16.3.2019	66	Sabina Francek Ivovič	Gregor Križnik Karel Natek
Tečaj za VGN 1. del	Tončkov dom na Lisci, 11.-12.5. 2019	18	Sabina Francek Ivovič	Matej Blatnik Jernej Jogan Dušan Klenovšek Andreja Vidali
Tečaj za VGN 2. del	Domžalski dom na Mali planini, 22.-23.5. 2019	20	Sabina Francek Ivovič	Janez Bizjak Marjeta Keršič Svetel Marko Simič Tadeja Šubic
Tečaj za VGN 3. del	Šlajmerjev dom v Vratih 8.-9. 6. 2019	20	Sabina Francek Ivovič	Marijan Denša Irena Mrak Aleš Poljanec
Zaključek tečaja za VGN	Planina Razor 21.-22.9.2018	13	Sabina Francek Ivovič	Irena Mrak Tečajniki

V letu 2019 je naziv varuh gorske narave pridobilo **18** kandidatov. Prijavljenih jih je bilo 25, kar je bila zgornja meja razpisa, vendar so nekateri žal iz različnih razlogov odstopili od udeležbe.

Poleg tega so bili izvedeni tečaji za gorsko stražo in številna predavanja in naravovarstveni planinski izleti v okviru dela odborov VGN pri MDO PD.

Preglednica: Izvedeni tečaji za gorsko stražo

Odbor VGN pri MDO PD	Število	Vodja tečaja	Opomba
Dolenjske in Bele krajine	27	Rozalija Skobe	
	54	Rozalija Skobe	Mladi gorski stražar
Gorenjske	16	Asja Štucin	
	14	Asja Štucin	Mladi gorski stražar

Skupaj je v letu 2019 značko gorski stražar prejelo 43 odraslih in 68 srednješolcev.

Delo odborov je zelo uspešno.

Foto: Zdravko Damjanovič

POMEMBNEJŠI PROJEKTI V LETU 2019

Preglednica: Pomembnejši projekti v letu 2019

Projekt	Namen	Stanje
Pobuda za novinarsko konferenco PZS o varovanih vrstah na posebnih rastiščih	Obvestiti in ozavestiti javnost o problematiki vandalizma na varovanih rastiščih redkih in ogroženih vrst	Zelo dobro obiskana novinarska konferenca z veliko odzivi v medijih
Predstavitve KVGNa Dnevu slovenskih planinskih doživetij z delavnicami Vesela planinska šola na Lisci	Planinsko javnost ozavestiti o pomenu varovanja gorske narave	Predstavitve aktivnosti varstva gorske narave na dogodku. V sodelovanju z odborom VGN MDO Koroške
Izobraževanja/usposabljanja vodnikov PZS na temo varstvo gorske narave	Ozaveščanje in izobraževanje VPZS o varstvu narave pri njihovem vodniškem delu	Izvedba predavanj na izpopolnjevanjih VPZ
Facebook profil KVGNa	Planinsko in širšo javnost informirati o problematiki varstva gorske narave.	Profil je ažuren in dobro obiskan
Instagram profil KVGNa	Planinsko in širšo javnost informirati o problematiki varstva gorske narave.	Profil je v začetni fazi
Koordinacija razstave "Narava gorskega sveta - včeraj, danes, jutri"	Predstavitve NV problematike gorskega sveta	Razstava koordinirano in uspešno potuje po Sloveniji
Naravovarstveni planinski tabor Stari trg ob Kolpi (28.7.-3.8.2019 (partnerstvo))	Ozaveščanje mladih o naravovarstvenih vsebinah preko tabora za mlade	KVGNa je finančno in vsebinsko sodelovala pri izvedbi tabora v izvedbi odseka VGN PD Nova Gorica. Tabora se je udeležilo 24 mladih
Prenova učbenika NARAVA V GORSKEM SVETU	Prenova učbenika in natis	Neizvršeno zaradi odstopa urednika (bolezen)

Vesela planinska šola na Lisci.

Foto: Marijan Denša

PRIPRAVA STROKOVNIH MNENJ IN PREDLOGI REŠITEV ORGANOM PZS

Preglednica: Strokovna mnenja, stališča, predlogi, pobude organom PZS

Zadeva	Rešitev Predlog	Stanje
Sprememba ZON	Priprava predlogov za skupna izhodišča k spremembi ZON	Se izvaja
Tuširanje v kočah v visokogorju	Predlog GK za ukrepanje	GK ne prevzema naloge
Cesta na Mangartsko sedlo	Nesorazmeren nepotreben poseg v zavarovano območje	(4. seja)
Opustitev uporabe vode iz plastenk na akcijah PZS	Pobuda UO PZS: Uporabo vode iz pipe na akcijah PZS	Se delno izvaja
Opustitev uporabe plastičnega pribora	Pobuda UO PZS: Uporaba sonaravnih materialov	/
Dodatna plezališča v Kraškem robu	Odklonilno stališče - N2T, vznemirjanje	Predano UO
Enostransko pripravljen članek o planiki v Delu	Priprava stališča – izhaja iz tega, da je planika zavarovana	Predano PPZS Nove aktivnosti v letu 2020

IO KVGN je obravnaval tudi drugo NV problematiko v gorskem svetu:

- Odplake koč (npr. pri Dvojnem jezeru) – sprejema rešitev v projektu Vrh Julijcev
- Gorsko kolesarjenje - številne pripombe posameznikov, vendar brez dokazil za stališče in ukrepanje
- Roblekov dom - dovoz vode - poročevalec še ni pripravil predloga sklepa

Zagovori seminarских nalog.

Foto: Marijan Denša

DRUGE AKTIVNOSTI KVG N V LETU 2019

Preglednica: Druge aktivnosti KVG N v letu 2019

Aktivnost	Namen	Datum	Lokacija (in opomba)
Udeležba na zborih in akcijah odborov VGN MDO PD, (tudi izvedba predavanj)	Sodelovanje z odbori		Dolenjska in Bela krajina, Koroška, Primorska, Savinjska, Zasavje
Razpis natečaja za planinske krožke GORE SO ZA MLADE POMEMBNE	Sodelovanje z MK Promocija svetovnega dneva gora Promocija varstva gorske narave	11. dec.	Načrtovana razstava v SPM in na DSPD 2020
Promoviranje akcije BRATI GORE	Promocija planinske kulture	Vse leto	Sestanki, splet
Organizacija srečanje inštruktorjev VGN	Informiranje, druženje		DSPD
Udeležba na javnem posvetu o Mangartski cesti	Spremljanje aktualne NV problematike	20.6.	Log pod Mangartom
Pridobitev 1000 izvodov dveh priročnikov*	Razdelitev med odbori OVGN in po planinskih postojankah v letu 2020		
Udeležba na skupščini PZS	Informiranje	13.4.	Maribor
Promocija prodaje športnih majic KVG N	Promocija varstva gorske narave s pomočjo športnih majic »V gorah smo samo gostje!«	Na akcijah	V letu 2019 je bilo prodanih 92 majic.

*Terenski priročnik za prepoznavanje tujerodnih vrst v gozdovih

*Dvoživke in plazilci visokogorja Slovenije.

Konec tečaja - lahko začnemo delati.

Foto: Marijan Denša

MEDNARODNE AKTIVNOSTI KVG N V LETU 2019

Preglednica: Mednarodne aktivnosti KVG N v letu 2019

Aktivnost	Namen	Datum	Lokacija
Seja KONSAR CAA	Letni sestanek komisij za varstvo gorske narave in prostorskega načrtovanja v Alpah (KONSAR). Udeležila se ga je Irena Mrak. Med letom je sodelovanje s KONSAR poteklo s pisnim komuniciranjem.	11.-14.4.	München (Nemčija)

PRIZNANJA KVG N V LETU 2019

Preglednica: Priznanja KVG N v letu 2019 – za leto 2018

Naziv priznanja	Pogoj za prejem	Prejemniki
Diploma dr. Angele Piskernik	Življenjsko delo in izjemni uspehi na področju varstva in ohranjanja gorske narave	- Jožica Jegrišnik (PD Polzela) - Zdenko Kupčič (PD Dravograd) - Stanka Ogorevc (PD Brežice) - Danica Padjan (PD Vrelec Rogaška) - Maksimiljan Senica (PD »Bricnik« Muta) - Miro Strosar (PD Nova Gorica)

ODSTOPANJE IZVEDBE OD PLANA

Velika večina načrtovanih akcij je bila izpeljana, nekaj je bilo tudi dodatnih. Žal se je nabralo tudi nekaj »grehov«.

Odpadel je posvet o prenovi programa varuh gorske narave in gorski stražar ter konsolidaciji KVG N v PUS Bavšica zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Izpadla je prenova učbenika Narava v gorskem svetu, kar je res velik problem, čeprav je bil vzrok utemeljen zaradi bolezni urednika.

Zaradi kadrovske podhranjenosti so izpadle predvsem aktivnosti pri konsolidaciji komisije, prenovi programov izobraževanja za naziv varuh gorske narave in gorski stražar, zbiranju in urejanju gradiva o preteklem delovanju komisije, ki ga praktično ni, ter prenovi spletne strani, ki je zelo zastarela.

Zaradi kadrovske podhranjenosti je bilo manj tudi operativnega sodelovanja z odbori, predvsem udeležbe na zborih odborov in skupnih akcijah.

Clusijev svišč - simbol KVG N PZS.

Foto: Marijan Denša

Marijan Denša
načelnik KVG N